

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

P - Publik Information

Remiss – förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Tullverket har granskat förslaget mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet.

Sammanfattning

Tullverket vill lyfta behovet av satsningar på transportinfrastrukturen vid den norska gränsen. Satsningar är nödvändiga för att svensk import och export över norska gränsen ska kunna fungera tillfredsställande både i ett normalläge och i händelse av kris, höjd beredskap och krig.

Tullverkets ställningstagande

Tullverket vill lyfta behovet av satsningar på transportinfrastrukturen vid den norska gränsen.

Vid tullkontoren vid de tre mest trafikerade vägarna som trafiken är anvisad att ta vid gränspassage till och från Norge, hanteras närmare en halv miljon lastbilar per år. I samtliga fall sker ett fysiskt besök i tull expeditionen. Varuflödet över norska gränsen utgör ca en femtedel av svensk import och det är därmed väsentligt för Sverige och EU att infrastrukturen kopplad till varutransporter över gränsen fungerar ändamålsenligt.

Förändringar vid tullkontoren och Smart Border - EU-lösning för förenklad gränspassage

Tullverket ser behov av att förändra, expandera och/eller modernisera samtliga tullstationer utmed den norska gränsen de kommande åren. En ökad trafikintensitet har gjort vissa anläggningar för små med köer som följd. Köerna är negativa både ur ett miljö- och ett ekonomiskt perspektiv, då köandet innebär en stor tidsförlust för näringslivet.

Tullverket och norska Tolletaten arbetar tillsammans med Europeiska kommissionen och ett antal andra länder för att ta fram en digital gränspassagelösning. Denna s.k. Smart Border-lösning innebär att tullhanteringen sker medan bilarna rullar och gör att köerna kan försvinna. Lösningen medför dock behov av ändrad utformning av tullstationerna och eftersom dessa är en del av infrastrukturen i vägnätet är Tullverket beroende av att Trafikverket agerar för att åstadkomma dessa förändringar. Tullverket har ett behov av att

nödvändig infrastruktur kan tillhandahållas över tid av en statlig aktör och att vi inte är beroende av en marknad som är i det närmaste obefintlig i de glesbygdsområden det oftast är fråga om. Det skulle också ta bort de risker som ett privat ägande kan innebära för kritiska funktioner som är låsta geografiskt (se regeringsuppdrag JU 2024/1750 samt PM DOV2024/1045.) Tullverket ser att Trafikverket är den part som behöver tillgodose Tullverkets behov utmed landgränserna då Tullverket enligt lag saknar möjligheten att vara fastighetsägare.

När det gäller Svinesund, Hån och Eda, som är de tullkontor som har högst trafiktryck, finns det behov av förändringar inom de närmaste åren. Det är av mycket stor betydelse för svenskt näringsliv att förenklingen som Smart Border ger kommer till stånd.

Tullhantering i händelse av kris, vid höjd beredskap och i krig

Tullverket är en beredskapsmyndighet och behöver kunna säkerställa att inflödet av för landet nödvändiga produkter fungerar även i kristider. För att upprätthålla de kontrollfunktioner som krävs för införsel av samhällsviktiga varor krävs viss infrastruktur och en beredskap för att kunna ersätta bortfallna funktioner i kristider, vid höjd beredskap och i krig, inklusive tullfaciliteter.

Funktioner för tullkontroll vid framtida förändringar i vägnätet

Trafikverket bör även säkerställa att erforderliga funktioner för tullkontroller planeras in vid alla förändringar i vägar som korsar landsgränsen mot Norge.

Ärendets handläggning

I detta ärende har Generaltulldirektören Johan Norrman beslutat. Föredragande har varit Sakkunnig Johanna Björneld. I den slutliga handläggningen har även Överdirektören Bodil Taylor, Avdelningschefen Jennie von Alten och tf Avdelningschefen Suzanne Brindeby deltagit.

TULLVERKET

Johan Norrman

Kopia till:

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen